

MIEJSCA KULTU I PAMIĘCI NA POGRANICZU KULTURY I NATURY

MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA
architektura kultur lokalnych pogranicza

21-22 X 2025

STACJA NAUKOWA
POLSKIEJ AKADEMII NAUK
RZYM, VICOLO DORIA 2

ARCHITEKTURA KULTUR LOKALNYCH POGRANICZA

„Miejsca kultu i pamięci na pograniczu kultury i natury”

W dniach 19-22 października 2025 r. Katedra Architektury Kultur Lokalnych Wydziału Architektury Politechniki Białostockiej we współpracy z Sekcją Historii i Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Komitetu Architektury i Urbanistyki PAN i Polskiego Instytutu Studiów nad Sztuką Świata, organizują V edycję cyklicznej, międzynarodowej konferencji naukowej *Architektura Kultur Lokalnych Pogranicza* pt. *„Miejsca kultu i pamięci na pograniczu kultury i natury”*. Jej program sesyjny odbędzie się w Stacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk, Vicolo Doria 2 w Rzymie, zaś program eksperymentalno-badawczy – na stanowisku archeologicznym w Pompejach oraz w katakumbach i wczesnochrześcijańskich świątyniach Rzymu.

Celem konferencji jest próba ukazania wyników interdyscyplinarnych badań naukowych w ich związku z praktyką projektowo-eksperymentalną, realizowanych w dyscyplinach architektura i urbanistyka oraz sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki, we współpracy z archeologią, naukami teologicznymi, naukami o Ziemi i środowisku, naukami o kulturze i religii oraz naukami o sztuce. Jednym z głównych wątków konferencji jest problematyka konserwacji i restauracji architektury i sztuki sakralnej oraz zespołów sepulkralnych i komemoratywnych, w środowisku przyrodniczym.

Wyniki konferencji będą opublikowane w VI tomie monografii Katedry Architektury Kultur Lokalnych WAPB pt.: *Architektura kultur lokalnych pogranicza*”.

PROGRAM RAMOWY

19.X.2025.....Muzeum w Pompejach (Villa dei Misteri, Foro, Antiquarium)
11⁰⁰ – 17⁰⁰ I sesja badawcza pt.: *„Problemy ruiny architektury sakralnej i jej przeżycia”*
— wizytacja stanowiska archeologicznego Pompejów (dojazd we własnym zakresie)

20.X.2025 Aula 11 Pontificia Univesità S. Tomasso d’Aquino, Largo Angelicum 1, Roma
Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt.:
„Dzień nauki okazji 70. urodzin o. prof. Bazylego Degórskiego, O.S.P.P.E: człowieka wiary i nauki”
Instytut Teologii Fundamentalnej, Ekumenii i Dialogu, Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
Papieski Instytut S. Maria dell’Anima / Collegio Austriaco

21.X.2025.....Stacja Naukowa Polskiej Akademii Nauk, Vicolo Doria 2, Roma
V Międzynarodowa Konferencja Naukowa pt.:
Architektura Kultur Lokalnych Pogranicza pt.: *„Miejsca kultu i pamięci na pograniczu kultury i natury”*
9⁰⁰ – 9¹⁵ rejestracja
9¹⁵ – 9³⁰ słowo wstępne, przywitanie gości
9³⁰ – 13⁰⁰ I sesja konferencyjna
13⁰⁰ – 14⁰⁰ przerwa na lunch
14⁰⁰ – 18⁰⁰ II sesja konferencyjna
18³⁰ – 19⁰⁰ koncert organowy Emila Bączkowskiego w kościele Św. Stanisława w Rzymie

22.X.2025..... Le catacombe di San Sebastiano, via Apia Antica, Roma
11³⁰ – 14⁰⁰ II sesja badawcza pt.: *„Problemy ruiny architektury sakralnej i jej przeżycia”*
— wizytacja katakumb San Sebastiano i wybranych świątyń-mauzoleów w Rzymie.

REFERATY GŁOSZONE IN SITU..... Rzym 21.X.2025

9³⁰–13⁰⁰ — I SESJA

przewodniczący: ks. prof. Andrzej Napiórkowski
prof. ssa. Luciana Maria Mirri
ks. prof. dr hab. Piotr Szczur

ks. prof. dr hab. Andrzej Napiórkowski O.S.P.P.E *Bankructwo ateizmu i obojętności*
UNIWERSYTET PAPIESKI JANA PAWŁA II W KRAKOWIE,
KRAKÓW, POLSKA

prof. ssa. Roberta Franchi..... *Dall'adorazione «in spirito e verità» alla basilica cristiana:
la nascita della Chiesa cristiana*
UNIVERSITA DEGLI STUDI,
FIRENZE, ITALY

prof. ssa. Luciana Maria Mirri *Why the Christian Temple?*
FACOLTÀ TEOLOGICA EMILIA ROMAGNA,
BOLOGNA, ITALIA

ks. prof. dr hab. Piotr Szczur..... *Kult Świętego Ignacego Antiocheńskiego
w Antiochii Syryjskiej*
KATOLICKI UNIWERSYTET LUBELSKI JANA PAWŁA II,
LUBLIN, POLSKA

prof. dr hab. arch. Gabriela Manzi-Zamudio, Sonia Haoa Cardinal..... *Rapa Nui archeological
and architectural news*
UNIVERSIDAD DE CHILE, MATA KI TE RANGI FOUNDATION,
EASTER ISLANDS, CHILE

dr arch. Mara Popescu..... *Architecture across the borders:
The Italian Lombard Romanesque legacy*
UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ, FARMACIE, ȘTIINTE ȘI TEHNOLOGIE
„GEORGE EMIL PALADE”, TARGU MURES, ROMANIA

ks. dr Lucjan Bartkowiak CR *W oczekiwaniu na Dzień Pański.
Pochówki chrześcijańskie jako miejsca objawienia Chwały Bożej*
KRAKÓW

14⁰⁰–18⁰⁰ — II SESJA

przewodniczący: prof. Jerzy Uścińowicz
prof. Bogusław Podhalański
ks. dr Lucjan Bartkowiak CR

ks. Don Roberto Gauci *The "replica" of the Anasthasis (Holy Sepulchre)
in the maltese countryside*
GOZO, MALTA

prof. dr hab. arch. Jerzy Uścińowicz..... *Ruiny architektury i sztuki jako problem soteriologiczny*
POLITECHNIKA BIAŁOSTOCKA,
BIAŁYSTOK, POLSKA

prof. dr hab. Józef Hernik..... *Krajobrazy kulturowe Etiopii*
UNIWERSYTET ROLNICZY W KRAKOWIE,
KRAKÓW, POLSKA

dr hab. arch. Bogusław Podhalański, prof. ANS, URK..... *Ryszard Jaxa Malachowski
i jego kościoły w Limie*
AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W NOWYM TARGU,
UNIWERSYTET ROLNICZY W KRAKOWIE,
KRAKÓW, POLSKA

dr hab. arch. Anna Wierzbicka, prof. PW..... *Sacrum jako memorial miejsca.
Hermenutyka pamięci i kontemplacji w przestrzeni znaczeń*
POLITECHNIKA WARSZAWSKA,
WARSZAWA, POLSKA

prof. dr arch. Gábor Mátyás Csanády..... *Certain issues concerning Salomon's Temple*
ÓBUDA UNIVERSITY,
BUDAPEST, HUNGARY

mgr Anna Maria Cymborowska-Waluś *Between the train station and the church.
Reflection on the cultural heritage at the edge of memory*
NARODOWY INSTYTUT DZIEDZICTWA
KRAKÓW, POLSKA

dr Emanuel Bączkowski..... *Stefana Wrocławskiego preludia na organy
– rok liturgiczny w muzyce organowej*
WARSZAWA, POLSKA

prof. dr Heidi Szpek..... *The Intersection of Jewish Culture and Nature:
SEATTLE UNIVERSITY The Ornamental Register on Białystok's Jewish Tombstones*
SEATTLE, USA

dr hab. Monika Bogdanowska, prof. PK..... *Folwark pośrodku miasta.
POLITECHNIKA KRAKOWSKA, Historyczne folwarki klasztorne
KRAKÓW, POLSKA w przestrzeni zurbanizowanej*

dr hab. Anna Bucala-Hrabia, prof. IGiPZ PAN
POLSKA AKADEMIA NAUK
WARSZAWA, POLSKA

prof. dr arch. Claudia Raffo..... *La Casa de té japonesa –
MOA INTERNATIONAL – MOA MUSEUM OF ART (JAPÓN) Arquitectura y desarrollo de la espiritualidad*
SANTIAGO, CHILE

prof. dr hab. arch. Yuriy Kryvoruchko.... *Miejsca kultu i pamięci w czasie wojny*
POLITECHNIKA BIAŁOSTOCKA / POLITECHNIKA LWOWSKA,
BIAŁYSTOK, POLSKA / LWÓW, UKRAINA

prof. dr hab. Claudia Lira..... *Naturaleza y cuerpo de sensibilidad:
INSTITUTO INTERDISCIPLINARIO DE ESTÉTICA. lugar y espacio sagrado en la estética del té*
CEA-UC. MIEMBRO PASTORAL ACADÉMICOS,
SANTIAGO, CHILE

dr hab. arch. Kinga Racoń-Leja prof. PK..... *Miejsca pamięci –
POLITECHNIKA KRAKOWSKA, w kontekście II wojni światowej*
KRAKÓW, POLSKA

dr hab. arch. Kazimierz Butelski, prof. PK..... *Architektura pokoleń.*
POLITECHNIKA KRAKOWSKA,
KRAKÓW, POLSKA

dr hab. art. pl. Waldemar Regucki, prof. PB..... *Teologia sztuki zapisanej w sepulkralnym kulcie
POLITECHNIKA BIAŁOSTOCKA, Cyrografy.*
BIAŁYSTOK, POLSKA

dr arch. Agnieszka Januszkiewicz..... *Współczesny cmentarz „zielony” w przestrzeni parku*
POLITECHNIKA BIAŁOSTOCKA,
BIAŁYSTOK, POLSKA

dr arch. Janusz Grycel..... *Nowa kultura śmierci?*
POLITECHNIKA BIAŁOSTOCKA „Zielone” cmentarze wobec przemian społecznych i ekonomicznych.
BIAŁYSTOK, POLSKA

dr arch. Aleksy Łapko..... *Ginące cmentarze ewangelickie*
POLITECHNIKA BIAŁOSTOCKA w krajobrazie kulturowo-przyrodniczym Etlu i okolic
BIAŁYSTOK, POLSKA

dr arch. Piotr Trojnieł..... *Cmentarze i synagogi żydowskie w ruinie*
POLITECHNIKA BIAŁOSTOCKA
BIAŁYSTOK, POLSKA

dr arch. Sławomir Wojtkiewicz..... *Polska sztuka komemoratywna*
POLITECHNIKA BIAŁOSTOCKA w miejscach zagłady
BIAŁYSTOK, POLSKA

mgr arch. Natalia Maksymiuk *Kult sepulkralny w monasterze*
prof. dr hab. arch. Jerzy Uścińowicz *Zwiastowania Przenajświętszej Bogurodzicy w Supraślu*
POLITECHNIKA BIAŁOSTOCKA,
BIAŁYSTOK, POLSKA

**KATEDRA ARCHITEKTURY KULTUR LOKALNYCH
WYDZIAŁU ARCHITEKTURY
POLITECHNIKI BIAŁOSTOCKIEJ**
oraz
**SEKCJA HISTORII I OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO
KOMITETU ARCHITEKTURY I URBANISTYKI
POLSKIEJ AKADEMII NAUK**
i
POLSKI INSTYTUT STUDIÓW NAD SZTUKĄ ŚWIATA